

דברי קודשו של מורנו מרן בעל 'אם הבנים שמחה'

בעקבות הפרעות במשתתפי ההילולא לזכרו.

ניסיונות להשתיק את המדברים מעניין ציון.

הקדמה.

ולא די בהתנגדותם לחוד עוד גרמו להעלות איזה שנאה בלבבות הפשוטים מן החרידים לעסק בנין הארץ עד שאם אחד פותח פיו לדבר ולהתלהב עצמו לבנין ארצינו הוא משוקץ ומתועב בעיניהם והכל גוערין בו אתה ציוניסט ושקץ ומתועב וגרמו בזה באמת מיאוס ושיקוץ לארץ חמדה ואיש הפשוט שאין לו דעת עצמו להכריע מדעת התורה אם זה אמת או לא ורוצה שיחזיקו אותו לחרד וחסיד הוא צועק ככרוכיא על הרוצה להתעסק בבנין הארץ אתה פושע וציוניסט ובוזה הוא מבאיש ריחו ואת ריח ארצינו הקדושה ובאמת הוא רק תם ושאין יודע לשאול ואינו יודע בין ימינו ושמאלו ואם שכמה מן הת"ח אמיתיים הולכים בלבותיהם ומחשבים מחשבות טובות במפעל הקדוש הזה ומודים אמת בלבבם שרק זה תכליתנו לקומם ולכונן את בית חיינו ולחונן את ארצינו ולרצות את אבניה ועפריה אבל נשאר רק מחשבה טובה בלב לבד כי לא ימלא נפשו להוציא מחשבתו בדבור כי ירא וחת מהגערות שיגער בו ויעשו אותו לשיקוץ ומתועב ולציוניסט וכה היו מפיצים שנאה ושטנה בעולם החרדית נגד כת שנתנו לבם לבנות את ארצינו על תילה וממילא גרמו בזה גם מיאוס לארץ חמדה ונפלו בעבירת המרגלים שעליהם נאמר וירגנו באהליהם וימאסו בארץ חמדה ומה הי' סופם של המרגלים שגרמו עי"ז בכי' לדורות וכן המה עוד הוסיפו בכי' על בכי' והגענו למה שהגענו היום שבבית ישראל ראינו שערוריה על שערוריה ובכי' על בכי' וכל זה הוא מפני שמאסנו בארץ חמדה כאשר הבאתי מדברי חז"ל בפנים להלן בספרי ועיין בספר שפת אמת למרן מהר"מ חאגיז ד' נ"א ע"ב שכתב בגודל העונש של המדברים בגנות יושבי ארץ ישראל וזה לשונו כי יצאה הגזרה מלפניו יתברך דכשם שכל האנשים הרואים את כבודי דהיינו הדור ההוא אני גוזר עליה שלא יהיו רואין את הארץ כך לדורות הבאים כל מי שיוציא שם רע על הארץ ילקה בגופו ויכנס בעונש זה והיינו וכל מנאצי לא יראוה דקאי על העתיד ג"כ עיי"ש

אם הבנים שמחה.

הקדמה שניה.

ומבשרי אחזה אלקי (אחר כך כתב שהסיפור הזה אירע עימו עצמו!) כאשר בשנת תש"ב קודם הפסח יצאה הגזרה האיומה במדינת סלאוואקייא ע"י הרשעים הארורים לחטוף בתולות ישראל משנות ששה עשר ולמעלה ולהובילם לארץ גזרה אל מקום לא נודע כאשר עד היום לא נודע מה נעשה עם אלפים נשמות טהורות מישראל שהובילו שמה והי' ינקום נקמתנו מהם במהרה והי' אז בהלה גדולה במחנת ישראל ואדע מעשה מאחד שרצה להציל את בנותיו הצעירים שלא יפלו במצודה רעה הנ"ל ניסה לעבור הגבול עם בנותיו ואז הי' בחוה"מ פסח והבטיח לאשתו שישלח הודעה טלגרפית מעבר הגבול שהוא עם ילדיו הגיעו נכון למקום חפצם והאם ישבה בביתה בעינים כלות וצופות על עת בא הבשורה נעימה שעברו הגבול בשלום והגיעו למקום מובטח אבל הי' המעשה שתפסו את האב עם בנותיו עוד טרם עברו הגבול והובילו אותם לעיר הסמוך לגבול ושמו אותם בבית הכלא וישבו שם בבית האסורים כל החוה"מ וגם הימים האחרונים של פסח והיו בסכנה גדולה לשלח אותם תיכף אל ארץ גזרה כי כן הי' החוק אצלם בתור עונש

על הניסה כי מי שעושה פליטה ונתפס לשלחם אל ארץ גזרה עוד באופן אכזרי יותר משאר הנשלחים לשם ובנתיים נודע הדבר לאשתו ולאם של הבנות ונוכל לשער מהרגש המר שתפסה את אמם ונהפך אצלה השמחה של ההמלטה לתוגה והיו"ט נהפך לה לאבל ר"ל על בעלה ועל בנותיה וישבה ובוכית בכל היו"ט מאין הפוגות וממש העולם חשך בעדה ואין לתאר במלים את מצבה העצובה משעה שנודעת לה מהמאורע לבעלה ולבנותיה כי יודעת מה ממתנת עליהם וברם זכור אותו האיש לטוב ה"ה הגאון הצדיק האי עובד ה' במסירת נפש ממש במלוא מובן המלה מה גם בעת הצוק הזה שהשליך נפשו מנגד בסכנת עצמו ה"ה הגאון החסיד מו"ה שמואל דוד אונגאר שליט"א אבדק"ק נייטרא שלא נח ולא שקט עד שפדה בממון רב את שלשה השבויים הנ"ל ויצאו לחפשי ולחירות והיו יכולים לחזור לביתם לשלום בלי שום מכשול וזאת הי' ביו"ט האחרון של פסח והודיעו זאת תיכף בהודעה טלפונית להאשה קשת רוח שבעלה ובנותיה יצאו לחירות וביום מחר שהוא אסרו חג ישובו לביתם לשלום בלי מכשול אין מהצורך לספר מהפעולה שפעל על נפש האשה האומללה הזאת בשורה טובה הלזו שבעלה ובנותיה יצאו מבין שיני האריות בשלום ומאותו רגע חיכה בכליון עינים על עת שוב אב עם הבנות לביתה ולמחר לא עצרה חיל להמתין עליהם בביתה רק ישבה בפתח החצר ובעינים צופות חיכה על הרגע של בואם וברגע שבאו וראתה אותם פרצה קול בכיתה בשפיכת כל הרגש לבבה עד להפליא ולא יכלה להוציא איזה מלין של הודיה להקבה"ו על גודל הנס שנעשה לה ולהם מרוב השתפכות רגשות לבבה ומי שלא ראה את רגע הפגישה שפגשו וראו שנית אם עם הבנות אחר שובם משבי נוראה כזו ואת הבכיות של האם בשעה שראתה שהבנות שבו לגבולם ואת השמחה של האם הבנים שמחה בשעה הזאת לא ראה מימיו רגש של של שמחה ע"כ מה שידעתי מהמאורה הנ"ל שאירע בימינו כן אני מדמה ומתאר לפני מהשמחה של אמנו ארץ ישראל בשעה שנשוב כולנו אל חיקה אחרי שבי נוראה כזו שעבר עלינו בעתות הללו ועל שמחה הנפלאה הלזו שתשמח אם עם הבנים ר"ל ארץ ישראל עמנו ואנו עמה ע"כ קראתי את ספרי בשם **"אם הבנים שמחה"** וזה יזכני לפעול עם ספרי להשיב הבנים לגבולם ולחיק אמם ויקוים בנו בב"א אם הבנים שמחה ושנעלה לציון ברינה ב"ב אמן כן יאמר ה'. אקבל עלי בנדר כמו נדר של יעקב אבינו ע"ה לחבר ספר תיכף אחר שהרחיב ה' לנו מצר ספר הנוגע לכבודה של ארץ ישראל ולחפש בזכותה לרומם קרנה בכבוד ולהראות לפני כל שעד כמה מהחיוב עלינו לבנותה ולשכללה ולכוננה עליון ולהרימה מעפרה ושכל אחד מישראל ישתדל בבנין ארצו הקדושה ושבזה תלוי כל גאולתנו וארץ ישראל שהיא האם של אומה הישראלית כמבואר בירושלמי סוף פ' ח' קורא מגעגעת וממתנת עלינו בכליון עינים שנשום לבינו עליה לכוננה וליסדה ולהרים חומותיה על דגל הכבוד כלנו מגדולינו עד קטנינו כל זה אבאר בעזה"י בספרי הנ"ל לכבוד קודשא ב"ה ושכינתו

לא לו שמנסים להשתיק אותנו.

פרק שלישי נ"ג, הובא בגליון קדושת ציון אחרי הועידה.

בטרם עליתי לדבר התנו השני ת"ח הנ"ל שלא להזכיר בדברי מענין ישוב ארץ ישראל אמרתי לאחד מהת"ח הנ"ל שהוא באמת גדול בתורה ויושב על כסא הוראה בעיר גדולה לאלקים וחסיד מתחסד עם קונו וצדיק תמים וזקן אשר נתזקן בחסידות ובתמימות והולך בתום לבבו בקרב ביתו ומבחוץ אמרתי לו ידעתי שאך בתמימות ידבר עמי במה שהתנה עמי שלא אזכיר מענין א"י בדרשה שלי והכי אין התורה חוגרת שק על זה ? והכי אין ארץ ישראל מרגשת עצמה עי"ז לנפגמת בכבודה ולאם נעלבה שבניה מלעיבין אותה כל כך במה שאוסרין ומפריעין למי שרוצה להרים קולו להזכיר ולאמץ את הרבים שיתנו ידם לחזק אותה ולהרימה מעפרה כמצוה עלינו מפי הקב"ה כאשר הוכחתי והבאתי לעיל באריכות מדברי חז"ל מקדמונים ואחרונים קדושי עליונים והם אלו המתקדשים דזמנינו משימים אותה לחרפה ולביזה עד שאסור לדרוש ברבים משום ישוב הארץ או אם יתרמי אחד אשר משים פניו כחלמיש ואינו חת מלומר האמת כאשר הוא אומרים הם שאסור לשמוע דרשתו או אם אין גורמים בדבורים כאלו כאשר באזני שמעתי לא מאחד בלבד אלא

בעוה"ר מרבים שאמרו שעל כן נענשו אלו אלפים ורבות מאחב"י יען שעסקו בישוב הארץ ובנינה הכי אין זה חירוף וגידוף כלפי תורה הקדושה וכי אין גורמין בזה חלישת דעת ועיגום נפש להשכינה הקדושה שהיא מלכות וא"י היא ג"כ מלכות שהיא אם דישראל וכמו שכתבתי לעיל בדיבורים כאלו אוי לאזנים שכך שומעת אפילו להוציא מפיו דיבורים כאלו היא חטא גדול כמובן מעצמו ועתה יאמר נא כל בר דעת שיש לו מח בקדקדו הכי אין זה ממש מעשה יהושע וכלב אשר לא היו יראים מלומר ברבים האמת נגד כל העדה והנשיאים בכלל שהיו מתקדשים עצמם במה שהפריעו ומנעו את ישראל מלילך לא"י כמו שהביא הגאון המקובל ר' עקיבא יוסף ז"ל בפירושו על התנ"ך בשם הזהר שהמרגלים היו טוענים שפה במדבר יש לנו מן ואינם טרודים בפרנסה יש להם עת ושעת הכושר לישב על התורה ועבודה משא"כ אם ילכו לארץ ויצטרכו לעסוק בעבודת האדמה יפרעו מעבודת השם עיי"ש ויהושע וכלב עמדו נגדם וצעקו אם חפץ בנו ה' והביא אותנו אל הארץ וכו' אך בה' אל תמרודו וה' אתנו ומה כתיב אחר זה ויאמרו כל העדה לרגום אותם באבנים הכי אין עושים גם בזמנינו כן אבל כמו ביהושע וכלב כתיב וכבוד ה' נראה באוהל וכמו שפירש רש"י שירד הענן להצילם מידם כן יהי גם כן בכל עת שיתרמי שאחד יחזיק בכבוד הארץ ולא יתן לבו לדברי המרגלים ואליהם יאמר אל תען כסיל כאולתו וד"ל.

אבל אפלפל עמו עם הצדק אתו בזה במה שאינו רוצה לשמוע את הדורש ברבים מענין חיבת הארץ ומגודל החיוב שיש בזה כי כה אמר אלי שאם אזכיר מזה בהדרשה אזי לא יבא לשמוע אותה אמרתי לו שאביא לו ראיה שאך סימת עינים הוא מהס"ם ר"ל לדבר כן כי מי לנו גדול מרבינו בעל צמח ה' לצבי שהי' מגדולי תלמידים של הרבינו ר' בער זצ"ל ואיש קדוש ונורא כאשר יש להכיר גדולתו ומדרגתו מספרו הקדוש הנ"ל והלא הוא כתב בפרשת וארא בפסוק הן בני ישראל לא שמעו אלי ואיך ישמעני פרעה וז"ל ו....

הנה מוכרח גם לנו לדבר ברבים לפני עם בני ישראל מדברי הגאולה לשוב לארץ חמדתינו וכדומה מן הדברים הנוגע לשיבת ישראל בארץ ישראל ואם בני ישראל ישמעו ויקבלו הדברים ממי שדורש בזה ברבים יעשו בזה פועל דמיוני לשתק עיי"ז כל המקטריגים ולבטלם וכל הרשעה כלה כעשן תכלה ובני ישראל יצאו מהגלות ביד רמה כמו שהי' אז בשעת יציאת מצרים וכל זאת גרם במה ששמעו ישראל לדברי משה שדרש לפניהם תחלה מענין הגאולה וכן ראוי לעשות גם בזמנינו וכל ת"ח הדורש מניצוץ משה יש בו כידוע א"כ אם יהיו שומעין לו יהי' ממש כמו שהי' בזמן משה דע"י שישראל ששמעו למשה את דרשותיו שדרש מענין הגאולה נעשה הגאולה באמת כמו כן יהי' בזמנינו א"כ אדרבא החוב מוטל על כל ת"ח לדרוש ברבים מענין חיבת הארץ ומהבאה אלוה והחוב מוטל על כל בר ישראל לילך אל הדרשה ולשמוע ולקבל דבריו ובזה יקרבו את הגאולה כנ"ל ולבסוף אמר מר ידידי נ"י אשר הנהו אית בריתי ועמיתי מנוער ואשר שנינו שתינו מבאר מים חיים של מורינו מרנא בעל ערוגת הבושם ז"ל שאם אדרוש מענינא דמ"ע ישיבת הארץ לא יבוא לשמוע דרשתי אתמהה! אם האמת הוא כן.

ועוד אמינא לו הלא כבר הבאתי למעלה ממה שגילה המלאך למרן הב"י בטעם ששלח משה מרגלים דכוונתו הי' יען שישראל אז באותו שעה לא הי' כדאים ליכנס בארץ ע"כ שלה לשם אנשים שיחזרו משם ויספרו בשבח הארץ ובזה יעוררו חשק וחמדה בלבם אל הארץ הקדושה ובזכות זה לחוד שיחמדו לה יהיו כדאים לירש אותה ועתה למה לא נעשה כן גם אנו לדבר ברבים משבח הארץ וממעלותיה ומגנות ארצות הגולה כדי לעורר חשק וחמדה בלבבות אחינו בני ישראל לארץ ישראל ובזכות זה נזכה באמת אל הגאולה האמיתית אשר כבר הגיעה זמנה רק חסר לנו הזכות לזכות אליה ועתה ע"י הכסיפה וחמדה שנכסוף ונחמוד אליה נזכה לבא לידה ולכל זה נגיע ע"י הדרשות שידרשו ברבים מחמדת ארץ ישראל ועתה לא אבין איך יוכל מעכ"ת לומר שאסור לדרוש ברבים מענין מ"ע דישוב הארץ וגם אם יש מי שדורש בזה שאסור לשמוע דרשותיו עיין יערות דבש דרשה י"ד שהאריך כמה מצוה גדולה יש לחמוד לעלות לא"י כמ"ש השל"ה וספרי

יראים שתמיד יהי בלב אדם חשק וחמדה לא"י כדכתיב והי' עינך ולבך שם כל הימים ותמיד אם אדם מלא כל חמודות יזכור שהוא חסר שאינו בארץ ישראל ויתעצב על כך כי עיקר חסר אצלו עיי"ש.

.....ועתה איך לא יבושו עצמם העומדים בתור מתקדשים מלומר שאסור לדרוש ברבים ליסע ולילך לא"י וגם אם יש מי שדורש כן שאסור לשמוע דרשותיו אתמהה! הפלא פלא! ומה יש לומר על זה כי הוא רק מסימת עינים של הס"ם רחמנא ליצלן אשר רוצה לעכב את הגאולה בכל עוז כי יודע שסופו הוא בקרבת הגאולה וכמו שהבאתי לעיל בשם כמה צדיקים אמיתיים כה טענתי לפני ידידי ועמיתי הנ"ל אשר הוא באמת צדיק תמים ובתמימות ידבר ולא מצא מענה לדברי ושתק כשעה חדא אח"כ פתח ואמר שראיותי הנה אמיתיים וצדיקים והוא מעולם לא עסק בשאלה זו לבחון הדברים רק הלך בתום לבבו אחר איזה מצדיקי הדור שהיו מתנגדים לזה, על זה אמרתי לו מה שהבאתי לעיל בסיום הקדמה שניה מרבינו המהר"ם שיק בפסוק וארשתין לי באמונה וידעת את ה' שכל קשרותינו עם הקב"ה הוא באמונה בלי דעת וטעם אבל וידעת את ה' היינו הת"ח שנתרבה מאת ה' אם אומר דבר מה שמצינו בדברי חז"ל היפך דבריו לא צריך להאמין לו באמונה גרידא ואסור לילך אחר דעתו שוב מצאתי כן גם בספר הקדוש סור מרע מרבינו הקדוש מזידוטשוב ז"ל זי"ע.... ואמרתי בפשט הכתוב מה שאמר משה ולא אביתם לעלות ותמרו את פי ה' אלקיכם ר"ל ולא אביתם לעלות מטעם נגיעת העצמית שבכם ותמרו את פי ה' מלשון לא יחלפנו ולא ימיר אותו ומלשון מר שחוטה שאמרו בחולין דף צ"ו שהוא מלשון חילוף היינו שתחליפו את פי ה' את מצות השם שאתם עושין ממצוה עבירה ומעבירה מצוה היינו ממצוה ישיבת הארץ שהוא לכל הפוסקים מצוה מגודל הערך כמו שהארכתי לעיל אתם עושים עבירה שאסור לדבר ממנה ברבים וכל מי שנותן לבו עליה הנה מרדפין אותו עד חרמה ומהעבירה היינו מי שמתרשל בזה ומרחק עצמו ממצוה זו ואינו רוצה להשתתף בה ולא להיות במסייע לזה לא בגופו ולא בממונו שהוא באמת עבירה היותר גדולה כידוע מחז"ל אתם עושים מצוה וזה שאמר הכתוב לא די שאתם לא אביתם לעלות עוד ותמרו את פי ה' אתם מהפכים את דברי אלקים חיים ועושים ממצוה עבירה ומעבירה מצוה ומה שאומרים בהתנצלותם יען כי הבונים הנה אינשי דלא מעלי כבר הארכתי שאין זה די בהתנצלותם וכאשר גם הבאתי מגמרא דברכות מה דמפקדת עבוד ובהדי כבשי דרחמנא למה לך וגם מצוה גוררת מצוה וגם כדברי הקדושים מגור ומעיר הקודש ירושלים יצ"ו שאם ישתתפו בזה רבים מהחרדים יוגבר על ידי זה קדושת הארץ וכמו שהארכתי למעלה ואין מן הצורך להכפיל הדברים והוא האמת כי כל טענותיהם הנה דברים בטלים ואין להם מצד האמת קיום כלל ושי"ת יתן בלב כל בר ישראל להכיר האמת ולקבל האמת ממי שאמרו אכי"ר.

בהקדמה שניה - כוונתו למה שכתב שם כך:

סליק הקדמה שניה ה' לסדר וגם אני שמעתי את נאקת בני ישראל ר"ח שבט ביומא דהילולא דרבינו המהר"ם שיק ז"ל ואגב אזכיר דבר אחד משמא דרבינו ביומא דהילולא דיליה ששמעתי ממר"ח הגה"צ מו"ה יעקב יוסף גינז אבדק"ק בוסערמין שהי' תלמיד מובהק שלו ששמע מפיו קדשו בפסוק וארשתין לי באמונה וידעת את ה' היינו שכל קשרותינו עם ה' הוא באמונה בלי דעת וטעם אבל וידעת את ה' היינו הת"ח שנתרבה מאת ה' אם אומר דבר מה שמצינו בדברי חז"ל היפך דבריו לא צריך להאמין לו באמונה גרידא עד שנדע טעמו ונימוקו עמו אם יעמדו דבריו עכ"ד וכן הוא בענינינו שאנו עמוקים בו ודוק.